

Bölüm 10

KIKUCHİ FUJİMOTO HASTALIĞI

Rafet EREN¹

GİRİŞ

Kikuchi Fujimoto hastalığı (histiyositik nekrotizan lenfadenit) oldukça nadir görülen, bölgesel lenf nodu ile karakterize, nedeni bilinmeyen, benign seyirli ve kendini sınırlayan bir hastalıktır (1-2). İlk olarak 1972 yılında tanımlanan hastalık, çoğunlukla 40 yaş öncesi görülmekle beraber geniş bir yaş dağılımında (6-80) vakalar bildirilmiştir (3-5). Hastalığın tanımlanmasından sonra yapılan erken dönem çalışmalarda belirgin kadın hakimiyeti saptanırken daha sonra yapılan çalışmalarda kadın/erkek oranı sırasıyla 1,16/1 ve 1,26/1 saptanmıştır (6,7). Her ırk ve etnik kökünde görülmekle beraber en sık Uzakdoğu Asya'da izlenmektedir (8).

ETİYOLOJİ

Hastaların başvuru semptomları, klinik seyri ve histolojik değişiklikler enfeksiyöz ajanlara karşı gelişmiş T hücre ve histiyosit cevabını desteklemektedir. Viral hastalıklara benzer şekilde üst solunum yolu enfeksiyonu prodromu kliniği olması, antibiyotiklere cevap vermemesi, periferik kanda atipik lenfositlerin saptanması, parakortekste genişleme, sitotoksik T hücre fenotipindeki immünoblastların çoğalması ve interferon alfa düzeyinin artması nedeni ile birçok viral etken araştırılmıştır (1,3). Ancak yapılan çalışmalarda Epstein-Barr virüs, Human Herpes Virüs-6, Human Herpes Virüs-8, Herpes Simpleks virüs, Sitomegalovirüs, insan immünyetmezlik virüsü, Parvovirus B19, Paramiksovirüsler, Parainfluenza ve Hepatit B virüsü ile ilişkisi saptanmamıştır. Bunun yanında Brucella, *Bartonella henselae*, *Yersinia enterocolitica* ve *Toxoplasma gondii* gibi etkenler ile bir ilişki saptanmamıştır (9-15).

Kikuchi Fujimoto hastalığı (KFH) hastaları yaş ve cinsiyet özelliklerinin yanı sıra lenf nodu histolojik özellikleri ile de sistemik lupus eritematozusa (SLE) benzerlik göstermektedirler. Bunun yanında KFH ve SLE arasında ilişki olduğu-

¹ Uzman Doktor, Sağlık Bilimleri Üniversitesi Okmeydanı Eğitim ve Araştırma Hastanesi Hematoloji Bölümü, drrafeteren@gmail.com

Hastalar, hastalığın nüks edebilmesi ve takibinde SLE gelişme olasılığı olmasından dolayı birkaç yıl boyunca aralıklı olarak takip edilmelidir.

Tablo 1: Kikuchi Fujimoto Hastalığının Ayrıcı Tanısına Giren Hastalıklar

Enfeksiyonlar

Tüberküloz
Histoplazmoz
Lepra
Kedi tırmığı hastalığı
Sifiliz
Yersinia enterocolitica lenfadeniti
Diğer bakteriyel lenfadenitler
Herpes simpleks lenfadeniti
İnfeksiyöz mononükleoz

Otoimmün hastalıklar

Sistemik lupus eritematozus

Lenfomalar

B hücreli nonHodgkin lenfoma
T hücreli nonHodgkin lenfoma
Klasik Hodgkin lenfoma

Myeloid Sarkom

KAYNAKLAR

1. Perry AM & Choi SM. (2018) Kikuchi-Fujimoto Disease: A Review . Arch Pathol Lab Med. Nov;142(11), 1341-1346. doi: 10.5858/arpa.2018-0219-RA.i
2. Pepe F & et al. (2016) Kikuchi-Fujimoto disease: a clinicopathologic update. Pathologica. 108(3), 120–129
3. Kikuchi M. (1972) Lymphadenitis showing focal reticulum cell hyperplasia with nuclear debris and phagocytosis. Nippon Ketsueki Gakkai Zasshi. (35), 379-380.
4. Fujimoto Y, Kojima Y & Yamaguchi K. (1972) Cervical subacute necrotizing lymphadenitis. New Clinicopathol Ent. (20), 920-927
5. UpToDate.com (2018) Michael J Richards, Kikuchi Disease (25/01/2019 tarihinde https://www.uptodate.com/contents/kikuchi-disease?search=kikuchi%20fujimoto&source=search_result&selectedTitle=1~12&usage_type=default&display_rank=1#H17 adresinden ulaşılmıştır).
6. Asano S & et al. (1990) Necrotizing lymphadenitis: a review of clinicopathological, immunohistochemical and ultrastructural studies. Hematol Oncol (8), 251.
7. Lin HC & et al. (2003) Kikuchi's disease: a review and analysis of 61 cases. Otolaryngol Head Neck Surg (128), 650.
8. Masab M & Farooq H. (2018) Kikuchi Disease. StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing
9. Yen A & et al. (1997) EBV-associated Kikuchi's histiocytic necrotizing lymphadenitis with cutaneous manifestations. J Am Acad Dermatol (36), 342.
10. Hudnall SD & et al. (2008) Detection of human herpesvirus DNA in Kikuchi-Fujimoto disease and reactive lymphoid hyperplasia. Int J Clin Exp Pathol (1), 362.

11. Huh J & et al. (1998) Kaposi's sarcoma-associated herpesvirus in Kikuchi's disease. *Hum Pathol* (29), 1091.
12. Yufu Y & et al. (1997) Parvovirus B19-associated haemophagocytic syndrome with lymphadenopathy resembling histiocytic necrotizing lymphadenitis (Kikuchi's disease). *Br J Haematol* (96), 868.
13. Chiu CF & et al. (2000) Virus infection in patients with histiocytic necrotizing lymphadenitis in Taiwan. Detection of Epstein-Barr virus, type I human T-cell lymphotropic virus, and parvovirus B19. *Am J Clin Pathol* (113), 774.
14. Hudnall SD. (2000) Kikuchi-Fujimoto disease. Is Epstein-Barr virus the culprit? *Am J Clin Pathol* (113), 761.
15. Chong Y & Kang CS. (2014) Causative agents of Kikuchi-Fujimoto disease (histiocytic necrotizing lymphadenitis): a meta-analysis. *Int J Pediatr Otorhinolaryngol*. 78(11), 1890–1897.
16. Thai LH & et al. (2015) Kikuchi Disease-Like Inflammatory Pattern in Cutaneous Inflammatory Infiltrates Without Lymph Node Involvement: A New Clue for the Diagnosis of Lupus? *Medicine (Baltimore)* (94), e2065.
17. Dumas G & et al. (2014) Kikuchi-Fujimoto disease: retrospective study of 91 cases and review of the literature. *Medicine (Baltimore)* (93), 372.
18. Ruaro B & et al. (2014) Kikuchi-Fujimoto's disease associated with systemic lupus erythematosus: difficult case report and literature review. *Lupus* (23), 939.
19. Yabe H, Sinzato I & Hashimoto K. (1999) Necrotizing lymphadenitis presenting as mesenteric lymphadenopathy. *Rinsho Ketsueki* (40), 65
20. Tanaka T & et al. (1999) DNA typing of HLA class II genes (HLA-DR, -DQ and -DP) in Japanese patients with histiocytic necrotizing lymphadenitis (Kikuchi's disease). *Tissue Antigens*. 54(3), 246–253.
21. Medscape (2018) John Boone, Kikuchi Disease (25/01/2019 tarihinde <https://emedicine.medscape.com/article/210752-overview> adresinden ulaşılmıştır).
22. Deaver D & et al. (2014) Pathogenesis, diagnosis, and management of Kikuchi-Fujimoto disease. *Cancer Control*. Oct;21(4), 313-21.
23. Dorfman RF & Berry GJ. (1998) Kikuchi's histiocytic necrotizing lymphadenitis: an analysis of 108 cases with emphasis on differential diagnosis. *Semin Diagn Pathol*. Nov. 5(4), 329-45.
24. Kwon SY & et al. (2004) CT findings in Kikuchi disease: analysis of 96 cases. *AJNR Am J Neuroradiol* (25), 1099.
25. Youk JH & et al. (2008) Sonographic features of axillary lymphadenopathy caused by Kikuchi disease. *J Ultrasound Med* (27), 847.
26. Kuo TT. (1995) Kikuchi's disease (histiocytic necrotizing lymphadenitis). A clinicopathologic study of 79 cases with an analysis of histologic subtypes, immunohistology, and DNA ploidy. *Am J Surg Pathol*. Jul. 19(7), 798-809.
27. Parappil A & et al. (2004) Pyrexia of unknown origin: Kikuchi-Fujimoto disease. *Clin Infect Dis* (39), 138.
28. Hyun M, & et al. (2016) Recurrent Kikuchi's Disease Treated by Hydroxychloroquine. *Infect Chemother*. Jun. 48 (2), 127-31.